

Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentación

A Facultade de Ciencias Empresariais de Ourense está localizada no Edificio Xurídico Empresarial do Campus Universitario en pleno centro da cidade.

A oferta educativa para o próximo curso 2014-2015 no Centro é:

Títulos de Grao:

- **GRADO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS**
- **GRADO EN TURISMO**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + ENXEÑARÍA INFORMÁTICA**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + DEREITO**
- **GRADO EN CONSULTORÍA E XESTIÓN DA INFORMACIÓN (só se oferta cursos 3º e 4º)**

No curso 2014-2015 a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo incluírá un novo programa (**ADE INTERNACIONAL**) con 68 créditos impartidos en inglés. Durante os últimos anos a Facultade de Empresariais e Turismo potenciou de forma considerable a participación dos estudantes en programas de mobilidade. **ADE INTERNACIONAL** é un vehículo máis para que estudantes estranxeiros poidan estudar na nosa Facultade.

Ademais, se es Diplomado/a en Ciencias Empresariais podes obter o teu Grao en Administración e Dirección de Empresas (ADE) en un só curso académico. A través do **Curso Ponte para o Grao en ADE**.

En canto á oferta de POSGRAOS da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo:

- **MASTER OFICIAL EN CREACIÓN, DIRECCIÓN E INNOVACIÓN NA EMPRESA**
- **MASTER OFICIAL EN DIRECCIÓN E PLANIFICACIÓN DO TURISMO**
- **MASTER OFICIAL EN XESTION EMPRESARIAL DO DEPORTE**

Para obter máis información visita a nosa páxina web <http://www.fcetou.uvigo.es/>

¡Ven a visitarnos!

Organigrama

EQUIPA DECANAL

Decana

Elena Rivo López

Teléfono: 988368800

e-mail: decano.eto@uvigo.es

Vicedecana de Ordenación Académica e Alumnado

Mercedes Mareque Álvarez-Santullano

Teléfono: 988368728

e-mail: chedesmareque@uvigo.es

Vicedecano de Estudos de Grao e Xestión Informática

Diego Rodríguez-Toubes
Teléfono: 988368747
e-mail: drtoubes@uvigo.es

Vicedecana de Calidade

María de la Cruz del Río Rama
Teléfono: 988368727
e-mail: delrio@uvigo.es

Vicedecana de Relacións Internacionais

Elena De Prada Creo
Teléfono: 988368726
e-mail: edeprada@uvigo.es

Secretaría

María Beatriz González Sánchez
Teléfono: 988368712
e-mail: bgonzale@uvigo.es

COLABORADORES**Comunicación Web e Redes Sociais**

Fidel Picos Sánchez
Teléfono: 988368771
e-mail: fidel@uvigo.es

Localización

Edificio Xurídico-Empresarial
Campus Universitario As Lagoas
32004 Ourense

Conserxería: + 34 988 368 700

Secretaría de alumnado: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Secretaría de Decanato: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Relacións Internacionais: edeprada@uvigo.es

Información xeral: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34 988 368 923

Páxina web: www.fcetou.uvigo.es

Grao en Administración e Dirección de Empresas

Materias**Curso 3**

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
004G020V01501	Decisións de financiamento	1c	6
004G020V01502	Dirección comercial II	1c	6
004G020V01503	Dirección estratéxica	1c	6
004G020V01504	Réxime fiscal da empresa I	1c	6
004G020V01505	Teoría da organización	1c	6
004G020V01601	Análise contable	2c	9
004G020V01602	Contabilidade de custos	2c	9
004G020V01603	Dirección estratéxica internacional	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Decisións de financiamento				
Materia	Decisións de financiamento			
Código	004G020V01501			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Profesorado	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes Villanueva Villar, Mónica			
Correo-e	chedesmareque@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Interpretación e toma de decisións de financiamento en todas as posibles modalidades: *autofinanciación e financiamento externo.Análise do sistema financeiro.. Estimación do custo das diferentes alternativas			

Competencias de titulación

Código	
A2	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
A3	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
A4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
A6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
A8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
A12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
A16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
B1	Capacidade de análise e síntese
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B18	Compromiso ético no traballo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
(*)Posuír e comprender coñecementos achega de: Os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial	A2	B1
	A3	B3
	A6	
	A8	
	A12	
(*)Posuír e comprender coñecementos achega de: Interrelacións existentes entre os distintos *subsistemas que conforman o sistema empresarial	A2	B1
	A3	B3
	A6	
	A8	
	A12	
(*)Identificar a *generalidad dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución	A2	B1
	A3	B3
	A6	
	A8	
	A12	

(*)Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica	A2 A6 A8 A12 A16	B1 B3 B4 B8 B10
(*)Comunicarse con *fluidez na súa contorna incluíndo competencias *interpersonales de escoita activa, negociación, *persuasión e presentación	A4 A9 A16	B1 B10 B13 B18

Contidos

Tema	
Tema 1. A *FINANCIACION INTERNA DA EMPRESA	1.1. A *autofinanciación. Concepto e tipos 1.2. A amortización dos elementos patrimoniais. 1.3. Os beneficios retidos. 1.4. Vantaxes e inconvenientes da *autofinanciación.
Tema 2. A *FINANCIACION EXTERNA: Renda variable	2.1. Financiamento externo da empresa: renda variable. 2.2. Ampliación de capital. 2.3. Tipos de emisións. 2.4. A riqueza do accionista.
Tema 3. A *FINANCIACION EXTERNA DA EMPRESA: Renda fixa	3.1. As obrigacións e bonos. 3.2. Riscos deste financiamento. 3.3. Clases de obrigacións. 3.4. Características das obrigacións. 3.5. Valoración dos activos de renda fixa. 3.6. A variabilidade da renda fixa das obrigacións e bonos. 3.7. Outros tipos de bonos. 3.8. Os *pagarés de empresa. 3.9. O financiamento externo pública.
Tema 4. FINANCIAMENTO EXTERNO: PRÉSTAMOS E CRÉDITOS	4.1. Préstamos. 4.2. Créditos. 4.3. Diferenzas principais entre préstamo e crédito. 4.4. Desconto de efectos comerciais. 4.5. *Factoring. 4.6. Diferenzas principais entre *factoring e desconto comercial. 4.7. *Leasing. 4.8. *Renting. 4.9. Diferenzas principais entre *leasing e *renting. 4.10. *Confirming.
Tema 5. SISTEMA FINANCEIRO ESPAÑOL: INSTITUCIÓN FINANCEIRAS	5.1. Concepto e características do Sistema Financeiro. 5.2. Activos financeiros. 5.3. Mediadores e intermediarios financeiros. 5.4. Mercados financeiros. 5.5. A Unión monetaria europea. O Banco Central Europeo e a política monetaria única. 5.6. O sistema financeiro español. 5.7. Entidades dentro do sistema financeiro español.
Tema 6. SISTEMA FINANCEIRO ESPAÑOL: MERCADOS FINANCEIROS	6.1. Introducción. 6.2. O mercado de Débeda Pública. 6.3. O Mercado de Renda Fixa. 6.4. As Bolsas de Valores. 6.5. O Mercado de Futuros e Opcións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	28.5	42.5	71
Resolución de problemas e/ou exercicios	13	18	31
Titoría en grupo	5	25	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	10	12
Probas de tipo test	1.5	4.5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Posibilidade de resolución e desenvolvemento de exemplos prácticos co obxectivo de clarificar os conceptos teóricos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proposta de exercicios na aula, como complemento das sesións maxistras, con resolución guiada polo docente.
Titoría en grupo	*Tutorización e exposición da realización de forma autónoma ou en grupos de exercicios propostos nas sesións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Aprendizaxe *colaborativo entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.
Titoría en grupo	Aprendizaxe *colaborativo entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Titoría en grupo	Avaliación da exposición da realización de forma autónoma ou en grupos, de exercicios propostos nas sesións. &*<br*>	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial sobre a adquisición de competencias de coñecemento, destrezas na práctica e adaptación a novas situacións. Poderase esixir un nivel mínimo obrigatorio para superala.	55
Probas de tipo test	Resolución de probas tipo test presenciais sobre coñecementos expostos na aula	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua, composta polo conxunto das 2 probas seguintes:

1.- Probas descritas obxecto de cualificación (tipo test + *tutoría de grupo) que configurarán o 45% da nota. Para a **segunda convocatoria**, de presentarse, manterase a cualificación destas probas.

2.- Exame escrito, que configura o 55% restante da nota. Este celebrarase ao final do cuadrimestre. Poderase esixir un nivel mínimo *obligatorio para superalo. A cualificación do alumno que non supere os mínimos contemplados, no seu caso, na proba será de suspenso.

Segunda convocatoria: Os alumnos que non alcanzaron nas distintas probas de avaliación continua realizadas durante o cuadrimestre a nota desexada ou para aqueles que non seguiron a avaliación continua realizarase unha proba global sobre os coñecementos de todos os contidos da materia, destrezas na práctica e adaptación a novas situacións. A nota que será tida en conta para a nota final será a desta última proba. Poderase esixir un nivel mínimo obrigatorio para superala. A cualificación do alumno que non supere os mínimos contemplados na proba será de suspenso.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2014-15

Bibliografía. Fontes de información

Pisón Fernández, Irene, **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Pirámide, 2001,
 Suárez Suárez, Andrés-Santiago, **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, Pirámide, 2005,
 López Lubián, Francisco; García Estévez, Pablo, **Finanzas en el mundo corporativo. Un enfoque práctico.**, Mc Graw Hill, 2005,
 Mareque Alvarez-Santullano, Mercedes, **Cálculo financiero y actuarial**, Ibergarceta Publicaciones, 2012,
 Jiménez Caballero, J.L. Pérez López, C. y De la Torre Gallegos, A, **Dirección financiera de la empresa. Teoría y práctica**, Pirámide, 2011,

(*)

*Páginas *webs recomendadas:

*www.*bolsamadrid.es
 *www.*bolsasymercados.es
 *www.*aebanca.es
 *www.*ceca.es
 *www.*unacc.es
 *www.*tesoro.es

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Valoración de activos/O04G020V01604

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Decisións de investimento/O04G020V01402

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e se *concíbe flexible, en consecuencia, pode *requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección comercial II				
Materia	Dirección comercial II			
Código	004G020V01502			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Pita Castelo, Jose			
Profesorado	Pita Castelo, Jose Rodríguez Campo, María Lorena			
Correo-e	jpita@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Dirección Comercial II ten coma finalidade continuar co desenrolo dos conceptos básicos de marketing vistos en Dirección Comercial I, neste caso, enfocándonos na parte máis operativa do marketing, e decir, na toma de decisións.			

Competencias de titulación	
Código	
A5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
A6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
A7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
A9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
A10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)(*)La5	A5 A6 A7
(*)(*)	A9 A10

Contidos	
Tema	
Tema 1. Produto	1.1 Concepto 1.2 Clasificación 1.3 Decisións sobre produtos 1.4 Estratexias de marca 1.5 Servizos
Tema 2. Desenvolvemento de novos produtos e ciclo de vida	2.1 Desenvolvemento de novos produtos 2.2 Estratexias do ciclo de vida do produto
Tema 3. Prezo	3.1 Concepto 3.2 Fixación de prezos 3.3 Estratexias de prezos
Tema 4. Distribución	4.1 Concepto e importancia 4.2 Niveis da canle 4.3 Comportamento e organización da canle 4.4 Comerciantes polo miúdo e almacenistas
Tema 5. Comunicación	5.1. Concepto 5.2 Proceso de comunicación 5.3 Mix de comunicación de mercadotecnia

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	30	60
Estudo de casos/análises de situacións	15	10	25
Presentacións/exposicións	1	1	2
Traballos tutelados	5	15	20
Probas de resposta curta	2	41	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición, por parte do profesor, dos contidos sobre a materia obxecto de estudo basees teóricas ou/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo, etc., e penetrarse en procedementos alternativos de solución.
Presentacións/exposicións	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e o grupo de estudantes, dun tema sobre os contidos da materia e/ou dos resultados dun traballo, un caso, un proxecto. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, resumos de lecturas, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma que inclúe a procura de información, lectura e manexo de bibliografía.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Darase atención personalizada para a realización dos traballos tutelados

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Realización de casos prácticos	20
Presentacións/exposicións	Presentacións por parte do alumno sobre un tema de traballo	10
Traballos tutelados	Traballos específicos sobre un tema concreto	10
Probas de resposta curta	Preguntas específicas sobre conceptos fundamentais da materia	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a materia requírese superar, indistintamente, cada unha das dúas partes: teórica (a través do exame final), ou práctica (a través da avaliación continua mediante os casos prácticos ou a través do exame final). É dicir, esíxese un mínimo do 50% en cada unha das partes para poder facer media coa outra parte. A puntuación obtida pola participación así como a realización e entrega de todas aquelas tarefas establecidas polo profesor (casos, exercicios, supostos, exposicións, memorias, ...), mantense nas convocatorias de Xuño e Xullo pero NON se gardará para cursos sucesivos. Aqueles alumnos que non cumpran os requisitos esixidos de participación e/ou asistencia á materia así como de entregas de tarefas propostas e, por tanto, non superen a materia terán dereito a un exame, que non necesariamente coincidirá co exame do resto dos alumnos. Os alumnos que opten por seguir a avaliación NON continua serán examinados mediante unha proba escrita valorada sobre 10 puntos, que non necesariamente coincidirá co resto dos alumnos. Neste caso, os alumnos deben indicar expresamente o seu desexo de non seguir a avaliación continua a principio de curso (durante o mes de setembro).

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2013-14.

Conduas inadecuadas, contrarias e prexudiciais á convivencia e á súa corrección, poderán ser sancionadas coa perda do dereito á avaliación continua por parte do estudante responsable.

Bibliografía. Fontes de información

Philip Kotler y Gary Armstrong, **Principios de Marketing**, 2008,

Kotler, et al., **Dirección de Marketing**, 2006,

Kotler, P.; Armstrong, G., **Fundamentos de Marketing**, 2008,

Kotler, et al., **Principles of Marketing**, 2013,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección estratéxica				
Materia	Dirección estratéxica			
Código	004G020V01503			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez-Toubes Muñiz, Diego			
Profesorado	Molinos Casal, Juan José Rodríguez-Toubes Muñiz, Diego			
Correo-e	drtoubes@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A Dirección Estratéxica parte da necesidade de integración da empresa nunha contorna cada vez máis competitivo, aberto e cambiante no cal desenvolve a súa actividade. Tendo en conta as oportunidades e ameazas que expón o medio externo, así como as capacidades e debilidades coas que conta a propia empresa, a Dirección Estratéxica analiza, formula e implanta as estratexias máis adecuadas para responder os retos da contorna e cumprir con eficacia os obxectivos da empresa.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección
A2	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
A5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
A11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
A12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
A13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
B15	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
B16	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
B17	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
B18	Compromiso ético no traballo
B19	Motivación pola calidade e mellora continua

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

- Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.	A1	B7
- Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial	A2	
- Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial	A5	
- Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais	A11	
- Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira		
-Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais	A12	B8 B14
- Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación		
- Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado		
- Capacidade de análise e síntese		B1
- Pensamento crítico e autocrítico		B2
- Habilidades de comunicación oral e escrito		B5
- Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo		B9
- Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados		B10
- Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa		B11
- Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo		B13
- Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial		B15 B16
- Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas		
- Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes	A13	B17
- Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos		B18
- Compromiso ético no traballo		B19
- Motivación pola calidade e mellora continua		

Contidos

Tema

1. Fundamentos de dirección estratéxica e estratexia empresarial	1. Natureza da Dirección Estratéxica 2. Creación de valor 3. Os obxectivos e valores
2. A contorna xeral da empresa	1. Análise da contorna xeral 2. Técnicas de análises da contorna xeral
3. Contorna específica da empresa	1. A contorna competitiva 2. Modelo das 5 forzas 3. Grupos estratéxicos
4. A contorna interna da empresa	1. Técnicas para o diagnóstico 2. Análise de recursos e capacidades
5. Estratexias e vantaxes competitivas	1. Vantaxes competitivas xenéricas 2. Creación da vantaxe competitiva 3. Mantemento da vantaxe competitiva
6. Estratexias corporativas: Direccións e métodos de desenvolvemento	1. Estratexias de expansión 2. Estratexias de diversificación
7. A implementación da estratexia	1. Avaliación e cambio organizativo 2. Cultura organizativa 3. Planificación e control

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	30	45
Estudo de casos/análises de situacións	5	20	25
Presentacións/exposicións	3	6	9
Prácticas en aulas de informática	15	15	30
Titoría en grupo	2	3	5
Traballos e proxectos	2	9	11
Probas de resposta curta	2	12	14
Estudo de casos/análise de situacións	1	4	5
Observación sistemática	6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia, conceptos teóricos, casos de análises, etc. O feito de non asistir non contará negativamente na avaliación do alumno, pero a asistencia a clases se será tida en conta positivamente na súa avaliación.
Estudo de casos/análises de situacións	Presentación de casos reais para a súa análise e discusión en clase
Presentacións/exposicións	Presentacións públicas dos traballos realizados e casos analizados. O alumno será avaliado de competencias como a súa capacidade de análise e síntese, de comunicación oral ou de argumentación e xustificación das decisións tomadas.
Prácticas en aulas de informática	Realización individual de casos prácticos de empresas
Titoría en grupo	Titorías en grupos reducidos. Reunións que os profesores da materia manteñen cos alumnos para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias na materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos e proxectos	Realización en prazo de exercicios e actividades dos GM. Haberá que presentar como mínimo o 80% dos exercicios obrigatorios para liberar esta parte e non facela na proba final. Non se considerarán aqueles traballos que de modo patente obsérvese copia ou plaxio.	40
Probas de resposta curta	Proba para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumno sobre a materia.	30
Estudo de casos/análise de situacións	Estudo, debate e participación na resolución de supostos reais ou ficticios de formulacións estratéxicas por parte de empresas.	10
Observación sistemática	Técnicas destinadas a compilar datos sobre a participación do alumno, baseados nunha listaxe de condutas ou criterios operativos que facilite a obtención de datos cuantificables	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia, en cada parte avaliada o alumno deberá alcanzar como mínimo un 5.

A nota obtida polo alumno na parte presencial terá vixencia para as convocatorias ás que dá dereito a matrícula de cada curso académico.

Condutas inadecuadas, contrarias e prexudiciais á convivencia e á súa corrección, poderanse sancionar coa perda do dereito á avaliación continua por parte do estudante responsable.

Para optar á avaliación continua é necesaria a asistencia polo menos ao 80% das clases, tanto dos *GM como dos *GG.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2013-2014.

Bibliografía. Fontes de información

Garrido Buj, S., **Dirección Estratéxica**, McGraw-Hill,

Bueno Campos, E., **Dirección estratéxica: desarrollo de la estrategia y análisis de casos**, Pirámide,

Johnson, G. y Scholes, K., **Dirección estratéxica**, Pearson,

Navas López, J.E. y Guerras Martín, L.A., **La dirección estratéxica en la empresa. Teoría y aplicaciones**, Civitas,

Ventura Victoria, J., **Análisis estratéxico de la empresa**, Paraninfo,

Navas & Guerras, **Fundamentals of Strategic management**, Civitas,

Bibliografía complementaria

- David, F. R.; *Conceptos de administración estratéxica*, McGraw-Hill, 1997.

- Dess, GG. e Lumpkin, G.T.; *Dirección Estratéxica*, McGraw-Hill, 2003.

- Harrison, J.S. e Jhon, C.H., St.; *Fundamentos da dirección estratéxica*, Thomson, 2ª edición, 2002.

- Hill, C. e Jones, G.; *Administración estratéxica. Un enfoque integrado*, McGraw-Hill, 6ª edición, 2005, Madrid.

- Hitt, Ireland e Hoskinson; *Administración estratégica. Competitividad e conceptos de globalización*, Thomson editores.
- Johnson, G.; Scholes, K. e Whittington, R.; *Dirección estratégica*, 7ª edición, 2006, Pearson-Prentice Hall, Madrid.
- Porter, M.; *Estrategia Competitiva*, CECSA, México, 1982.
- Porter, M. ; *Competitive advantage : creating and sustaining superior performance*, The Free Press corp., 1998
- Ribeiro et ao.; *Casos de Dirección Estratégica*. Pearson Educación, Madrid, 2012
- Thompson, E.E. e Strickland, A.J.; *Administración estratégica. Conceptos e casos*, Irwin McGraw-Hill, 13ª edición, 2004.

Recomendaciones**Materias que continúan o temario**

Dirección estratégica internacional/O04G020V01603

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa las líneas de actuación que se deben llevar a cabo con el alumno en la materia y se concibe de forma flexible. En consecuencia, puede requerir reajustes a lo largo del curso académico promovidos por la dinámica de la clase y del grupo de destinatarios real o por la relevancia de las situaciones que pudiesen surgir.

Asimismo, se aportará al alumnado la información y pautas concretas que sean necesarias en cada momento del proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Réxime fiscal da empresa I				
Materia	Réxime fiscal da empresa I			
Código	004G020V01504			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Lago Peñas, Santiago Vaquero García, Alberto			
Profesorado	Álvarez Villamarín, José Carlos Gago Rodríguez, Alberto González Martínez, José Manuel Lago Peñas, Santiago Picos Sánchez, Fidel Vaquero García, Alberto			
Correo-e	vaquero@uvigo.es slagop@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	RFE é unha asignatura que ten como obxectivo introducir ós alumnos no campo da fiscalidade aplicada. En particular, desenvólvense dous dos impostos máis importantes: o IRPF e o Imposto de Sociedades.			

Competencias de titulación

Código	
A4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)(*)	A4

Contidos

Tema	
Parte I: Introducción ó Sistema Fiscal	Obxectivos básicos. A organización da materia. O método de traballo e a súa avaliación.
Tema 1: Obxectivos e metodoloxía da materia	
Tema 2: Caracterización do Sistema Fiscal	O papel dos impostos na realidade económica. Composición do Sistema Fiscal. Características básicas das principais figuras tributarias.
Español e bases para a fiscalidade persoal e empresarial	
Parte II: O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas.	Elementos básicos do Imposto: contribuínte e unidade familiar, rentas suxeitas e exentas, período impositivo.
Tema 3: Introducción ó IRPF	
Tema 4: Rentas das Persoas Físicas	Rendimentos do Traballo, Rendimentos do Capital, Gañancias e Perdas Patrimoniais
Tema 5: Rentas de Empresarios e Profesionais individuais	Elección do réxime de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxectiva.
Tema 6: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rentas. Mínimo Persoal e Familiar. Cuota Integra e Deduccións.
Parte III: O Imposto sobre Sociedades.	Elementos básicos do Imposto: contribuínte, Resultado Contable e Base Imponible. Período impositivo. Imputación temporal de ingresos e gastos.
Tema 7: Introducción ó IS.	
Tema 8: Operacións determinantes da Base Imponible	Gastos non deducibles. Amortizacións. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Sesión maxistral	22	22	44
Prácticas de laboratorio	22	22	44
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	25	25
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2.5	13	15.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación.
Sesión maxistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións mais relevantes e formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de forma autónoma os contidos expostos.
Prácticas de laboratorio	As sesións prácticas terán lugar en seminarios e en aulas de informática. En cada sesión se proporán casos a estudar en grupos reducidos (de 3 alumnos no caso de seminarios e individualizados no caso das prácticas informáticas) que deberán comentar, resolver e defender. O alumno disporá previamente dos enunciados dos casos a través da Plataforma Tema e deberá elaborar unha primeira proposta de solución xustificada que deberá entregar previamente ó desenvolvemento da sesión presencial. En todos os casos, o alumno disporá posteriormente da solución comentada que lle servirá de material adicional de estudo.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de problemas e /ou de exercicios

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Durante as prácticas de laboratorio, preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias, en xeral, e na realización das actividades propostas, en particular. Ademais, cada profesor establecerá ó comenzo do curso un horario para tutorías individuais ó que o alumno pode acudir para resolveren cualquera tipo de dúbida referente á materia.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	Durante as prácticas de laboratorio, preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias, en xeral, e na realización das actividades propostas, en particular. Ademais, cada profesor establecerá ó comenzo do curso un horario para tutorías individuais ó que o alumno pode acudir para resolveren cualquera tipo de dúbida referente á materia.	30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Rematada a docencia presencial, o alumno deberá realizar unha proba escrita que consistirá na resolución de casos prácticos de liquidación do IRPF e do Imposto de Sociedades. O alumno deberá resolver de xeito individualizado os casos propostos xustificando as decisións adoptadas. Esta proba escrita final avaliaráse cunha puntuación máxima de 5.	50
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Ó remate das partes II e III do programa da materia, en dúas das sesións prácticas presenciais, proporáse un boletín de casos que o alumno deberá resolver de xeito individual e que permitirá avaliar o seu nivel de coñecementos ata ese momento. Cada unha destas dúas probas puntuarase cun máximo de 1 punto.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación	
Para superar a materia o alumno deberá acadar unha puntuación mínima de 5 puntos. Os alumnos que non superen o examen na convocatoria ordinaria, pero que teñan superadas as prácticas e traballos na avaliación continua, manterase este última nota na segunda convocatoria	

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

- Selección de lexislación relativa ó IRPF e ó Imposto de Sociedades.
- Esquemas básicos e supostos prácticos. Plataforma Tema.
- Manuel Practico Renta. Axencia Tributaria. Edición actualizada.
- Manual Práctico Sociedades. Axencia Tributaria. Edición actualizada.
- Gabinete xurídico do Centro de Estudos Financeiros: "Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas. Casos Prácticos" . Madrid: editorial CEF (edición actualizada).
- Gabinete xurídico do Centro de Estudos Financeiros: "Impuesto sobre Sociedades. Casos Prácticos" . Madrid: editorial CEF (edición actualizada).
- Moreno Moreno, Mª Carmen e Paredes Gómez, Raquel: " Fiscalidad Individual y Empresarial. Ejercicios resueltos" . Madrid: editorial Cívitas (edición actualizada).
- Albi Ibáñez, Emilio: "Sistema Fiscal Español. Volumen 1" . Barcelona: editorial Ariel (edición actualizada).

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA

- Díaz Arias, José Manuel: "Ley comentada del Impuesto sobre Sociedades. Concordada, jurisprudencia, consultas tributarias y doctrina " . Barcelona: editorial Deusto (edición actualizada).
- Pla Vall, Ángeles e Salvador Cifre, Concha: "Impuesto sobre Sociedades. Régimen General y empresas de reducida dimensión" . Valencia: editorial Tirant lo Blanch (edición actualizada).
- "Memento Práctico Fiscal" . Madrid: ediciones Francis Lefebvre (edición actualizada).

ENLACES DE INTERNET DE INTERESE

- Agencia Tributaria: www.aeat.es
- Instituto de Estudios Fiscales: www.ief.es
- Instituto Nacional de Estadística: www.ine.es
- Estadísticas OCDE: www.oecd.org

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Teoría da organización				
Materia	Teoría da organización			
Código	004G020V01505			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rivo López, Elena			
Profesorado	Nogueira Álvarez, María Consuelo Rivo López, Elena Rodríguez de la Fuente, Marta			
Correo-e	decano.eto@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	O alumno debe adquirir a través de esta materia coñecementos e competencias relativas a cómo funcionan as organizacións, cómo toman decisións, desenrollan estratexias, estruturase a sí mesmas para a consecución dos obxetivos, así como as relacións de poder que rodean e impregnan as organizacións e o modo en que as sociedades interactúan cas sus organizacións.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección
A2	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
A3	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
A7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
A9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
A11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
A12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
A14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
A16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
B15	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
B16	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
B17	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
B18	Compromiso ético no traballo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Tener conocimiento, y comprender los fundamentos de la teoría de la organización y la evolución del pensamiento con el ánimo de reflexionar sobre su futuro. Se trata de entender el contexto en el que se mueven las organizaciones y cómo éste las condiciona.	A1	
Deberán asimilarse conceptos como el de arquitectura organizativa (al tratarse de uno de los elementos esenciales para abordar el diseño desde el pensamiento modernista hasta las redes), comportamiento organizativo(ya que las organizaciones están formadas por personas), desarrollo organizativo (ligado a la generación de alianzas)y aprendizaje organizativo (crucial para afrontar los nuevos tiempos).	A2	
	A3	
	A7	
Aplicar los procedimientos de análisis y conocimientos adquiridos a la resolución de problemas/cuestiones concretas, tanto a nivel estratégico como operativo, en el ámbito la estructura organizativa de la empresa.	A9	
	A11	
	A12	
	A14	
Tener capacidad para buscar, identificar, filtrar y analizar datos relevantes que pueden afectar a la estructura organizativa de la empresa para interpretar su importancia en términos de defender o criticar distintas posturas, o medidas de actuación alternativas, tras una correcta valoración de ventajas e inconvenientes.	A16	B1
		B2
Demostrar una actitud proactiva y tener capacidad de expresarse correctamente para transmitir ideas y/o comunicar de forma educada, comprensible y razonada su interpretación, u opinión, sobre determinadas cuestiones relacionadas con distintos aspectos de la gestión en las organizaciones.		B5
		B6
		B7
		B8
		B9
		B10
		B11
		B13
		B14
		B15
		B16
		B17
		B18

Contidos

Tema

CAPÍTULO I: FUNDAMENTOS DE TEORÍA DE LA ORGANIZACIÓN

(*)CAPÍTULO II: EL CONTEXTO DE LAS ORGANIZACIONES (*)

(*)CAPÍTULO III: ARQUITECTURA ORGANIZATIVA (*)

(*)CAPÍTULO IV: COMPORTAMIENTO ORGANIZACIONAL Y PROCESOS ORGANIZATIVOS (*)

(*)CAPÍTULO V: DEDARROLLO ORGANIZACIONAL (*)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	28	28	56
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	15	30
Presentacións/exposicións	2	4	6
Titoría en grupo	2.5	5	7.5
Probas de resposta curta	2	31	33
Traballos e proxectos	0.5	17	17.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución e presentación de exercicios/cuestións/traballos por parte do alumno tanto de maneira individual como en grupo baixo a proposta, orientación e supervisión do profesor.
Presentacións/exposicións	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo.
Titoría en grupo	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Titoría en grupo Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba obxecto de avaliación continua. Consiste na resolución, de maneira individual ou en grupo, de cuestións expostas, orientadas e supervisadas polo profesor sobre a materia. Avaliarase a participación do alumno e a comprensión da materia.	20
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).	15
Probas de resposta curta	Proba para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumno sobre a materia. A resposta debe ser breve.	50
Traballos e proxectos	Realización por parte do alumno dun traballo escrito sobre un tema concreto.	15

Outros comentarios sobre a Avaliación

A descrición desta guía esta pensada para a modalidade presencial. A nota obtida polo alumno na parte presencial terá vixencia para as convocatorias ás que dá dereito a matrícula de cada curso académico.

*A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

Bibliografía. Fontes de información

Argyris, C., **On organizational learnig**, 1994,
Hodge, B.J., et al, **Teoría de la organización, un enfoque estratégico**, 1998,
Cabanelas, J., **Teoría de la organización y diseño**, 2010,

Trátase de bibliografía básica sobre teoría e casos da materia.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Análise contable				
Materia	Análise contable			
Código	004G020V01601			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	García Llorens, Luís Vicente			
Profesorado	García Llorens, Luís Vicente			
Correo-e	llorens@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
A7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
A8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
A10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
A12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
A13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
A15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
B19	Motivación pola calidade e mellora continua

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

(*)	A6	B1
	A7	B2
	A8	B3
	A10	B4
	A12	B5
	A13	B6
	A15	B8
	A16	B9
		B10
		B11
(*)	A6	B1
	A7	B2
	A8	B3
	A9	B4
	A10	B5
		B6
		B7
		B8
		B9

Contidos		
Tema		
1. El Análisis Financiero	1. El Análisis Financiero Introducción La Información Económico-Financiera Fundamentos Objetivos	
2. Los Estados Financieros	2. Los Estados Financieros Balance Resultados Estado de Cambios en el Patrimonio Estado de Flujos de Tesorería Memoria	
3. Consolidación de Estados Financieros	3. Consolidación de Estados Financieros Introducción El Control Societario Los Procedimientos de Consolidación	
4. La Opinión de Auditoría	4. La Opinión de Auditoría Introducción Las Normas de Auditoría El Informe de Auditoría	
5. El Análisis Económico-Financiero	5. El Análisis Económico-Financiero Introducción Instrumentos y Técnicas del Análisis Detección de Prácticas de Distorsión de la Información Financiera Cálculo y Evaluación de la Rentabilidad Cálculo y Evaluación del Riesgo Predicción de la Insolvencia Empresarial y la Calificación de Títulos La Calificación de Títulos	
6. Los Mercados de Capitales: Información,	6. Los Mercados de Capitales: Información, Gobierno y Responsabilidad Corporativa Introducción La Eficiencia de los Mercados Financieros La incidencia de la información financiera en los Mercados Financieros El Gobierno Corporativo La Responsabilidad Corporativa	

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	22.5	67.5	90
Titoría en grupo	7.5	22.5	30
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	3	3	6
Sesión maxistral	45	48	93

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	3	6
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	*Proposta de *exercicios prácticos en grupo de laboratorio reducido como complemento da explicación teórica dúas *contidos da materia. Resolución *conxunta *cos *alumnosy atención personalizada *do docente.Resolución de *dúbdidas *aos alumnos e consideración, *cando *cumpra, de ferramentas informáticas.
Titoría en grupo	(*)Aprendizaxe a partir do material e tarefas propostos aos alumnos, supervisando a súa aprendizaxe autónoma en grupos de laboratorio e *tutorías *personalizadas. *Comprobación de avances co docente.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Control do proceso de aprendizaxe de los alumnos e avaliación do coñecemento en grupos reducidos a partir de actividades propostas polo profesor e a súa resolución e interacción cos alumnos. Posibilidade de avaliación de coñecementos e habilidades
Sesión maxistral	Exposición no aula por parte do profesor del profesor dos contidos máis relevantes,a partir da base de material docente puesto a disposición dos alumnos en plataforma y bibliografía indicada.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Aprendizaxe a partir do material e tarefas propostos aos alumnos, supervisando a súa aprendizaxe autónoma en grupos de laboratorio e tutorías personalizadas. Comprobación de avances codocente.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Titoría en grupo	Evidencias de aprendizaxe a través dun conxunto de actividades propostas ao alumno para consolidar o seu proceso de aprendizaxe durante o curso académico e evaluadas en grupo reducido con carácter voluntario. Avaliación de habilidades de traballo en grupo e adaptación a contornas de traballo con especial énfasis no comportamento social	30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuatrimestre, sobre a adquisición de competencias da materia. Esíxese un nivel mínimo obligatorio para superar a convocatoria	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

La nota obtenida obtenida en la parte presencial tendrá vigencia para las convocatorias a las que de la derecho cada curso académico

las fechas y horarios de las pruebas de evaluación de las diferentes convocatorias son las especificadas en el calendario de pruebas de evaluación aprobado por la Junta de Centro para el curso 2013-2014

Bibliografía. Fontes de información
Crespo Miguel Angel, Información Financiera y análisis de estados financieros , 2ª Edición,
Bergevin, P, Financial Statement Analysis ,
Rees, B, Financial Analysis ,
Resvine, Collins and Johnson, Financial Reporting and Analysis , 3ª Edición,

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente
Contabilidade financeira II/O04G020V01401
Empresa: Contabilidade financeira I/O04G020V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Contabilidade de custos				
Materia	Contabilidade de custos			
Código	004G020V01602			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	López-Valeiras Sampedro, Ernesto			
Profesorado	García Llorens, Luís Vicente González Sánchez, María Beatriz López-Valeiras Sampedro, Ernesto Puime Guillén, Félix Sampedro Portas, María Teresa del Socorro			
Correo-e	elvaleiras@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura ten como obxecto básico o tratamento da información para a valoración das existencias, a planificación e o control da actividade das organizacións e a información contable para o proceso de toma de decisións. A materia está orientada basicamente sobre empresas industriais, no seu ámbito interno, co análise do proceso produtivo da empresa.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección
A2	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
A6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
A7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
A9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
A11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
A12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
A14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
A15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
B17	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
B18	Compromiso ético no traballo

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar as características dos ámbitos interno e externo da empresa, así como dos modelos contables relacionados cos mesmos.	A1 A2 A6 A7

Recoñecer aos usuarios da información e as súas particulares necesidades informativas.	A1 A2 A6 A7	
Diferenciar os distintos factores de produción segundo a súa natureza, función,comportamento e posibilidades de atribución ao output final.	A1 A2 A6 A7 A12 A14	
Analizar o modo de xestionar, medir e valorar o emprego dos recursos materiais e humanos da empresa.	A1 A2 A6 A7 A12 A14	B1 B10
Interpretar os custos indirectos de fabricación a través das seccións e unidades de obra.	A1 A2 A6 A7 A12 A14	
Aplicar o concepto de imputación racional de custos.	A1 A2 A6 A7 A12 A14	
Aplicar os diferentes procedementos para realizar os repartos primario e secundario de custos.	A1 A2 A6 A7 A12 A14	
Organizar a información obtida previamente e formular propostas para o desenvolvemento dun modelo de imputación de custos aos produtos	A1 A2 A6 A7 A12 A14 A16	B1 B2 B10 B11
Aplicar modelos contables de custos sobre a base da realidade empresarial a analizar.	A1 A2 A6 A7 A12 A14 A15 A16	B1 B2 B3 B10 B11 B13 B14
Aplicar técnicas presupuestarias para a planificación da actividade da empresa	A1 A2 A6 A7 A12 A14	B1 B13 B14
Desenvolver modelos de custos estándares e determinar as desviacións, así como a súa explicación.	A1 A2 A6 A7 A9 A11 A12 A14	B1 B13 B14

Construír un sistema de información para a toma de decisións.

A1
A2
A6
A7
A9
A11
A12
A14
A15
A16

B1
B2
B3
B10
B11
B13
B14

Reproducir os modelos de custos en organizacións non industriais

A1
A2
A6
A7
A9
A11
A12
A14
A15
A16

B1
B2
B3
B10
B11
B13
B14
B17
B18

Desenvolver un sistema de custos para unha contorna empresarial concreta

A1
A2
A6
A7
A9
A11
A12
A14
A15
A16

B1
B2
B3
B10
B11
B13
B14
B17
B18

Contidos

Tema

1. Introducción ao custo. Conceptos básicos	1.1. Introducción: Delimitación conceptual, Contabilidade financeira versus Contabilidade de custos e de xestión 1.2. Concepto de custo 1.3. Clasificación dos custos 1.4. Ciclo de análise do custo 1.5. Sistemas de enlace entre a contabilidade interna e externa 1.6. Elementos integrantes do custo 1.7. Estrutura de custos e ingresos
2. O comportamento dos custos	2.1. Introducción 2.2. Custos fixos 2.2.1. Imputación racional 2.3. Custos semifijos e semivariáveis 2.4. Custos variables 2.5. Métodos de separación de custos fixos e variables
3. Os Custos de Materiais	3.1. Concepto e clasificación 3.2. O control dos materiais 3.3. Entradas e saídas de almacén. Valoración 3.4. Problemática contable e física do almacén 3.5. Outras técnicas de xestión de materiais
4. O custo de persoal	4.1. Concepto e clasificación 4.2. Tratamento contable do custo de persoal 4.2.1. Delimitación dos compoñentes do custo de persoal 4.2.2. Rexistro de tempos 4.2.3. Valoración de salarios 4.2.4. Asignación dos custos de persoal aos produtos 4.3. Sistemas de remuneración por rendementos 4.4. A curva de aprendizaxe
5. Os custos indirectos de produción.	5.1. Concepto e clasificación 5.2. Problemática da imputación de custos indirectos 5.3. Seccións 5.4. Métodos de subreparto entre seccións interrelacionadas 5.5. Exemplo de imputación por seccións

6. O custo de oportunidade dos recursos financeiros. Os custos do período	6.1. Introducción 6.2. Fontes de financiamento propias 6.2.1. Capital 6.2.2. Autofinanciación 6.3. Fontes de financiamento alleas 6.4. Custo medio ponderado de capital 6.5. Aspectos contables do custo financeiro de oportunidade 6.6. Definición, clasificación e tratamento contable dos costes comerciais 6.7. Definición e tratamento contable dos custos de administración
7. O sistema de custos variables	7.1. Introducción 7.2. Modelo de custos e marxes 7.3. Vantaxes e inconvenientes 7.4. Custos variables vs Custos completos 7.5. Exemplo
8. A produción múltiple: Producción común e produción conxunta	8.1. Producción múltiple, común e conxunta 8.2. Métodos de separación de custos conxuntos baseados en custos reais 8.3. Métodos de separación de custos conxuntos baseados en costes alternativos 8.4. Asignación contable de custos conxuntos: subproductos e residuos 8.5. Asignación contable de custos conxuntos: desperdicios 8.6. Asignación contable de custos conxuntos: produtos imperfectos e defectuosos 8.7. Exemplo
9. Os custos por ordes de traballo ou pedido	9.1. Introducción 9.2. Definición e características 9.3. Afectación e imputación de custos ás ordes de fabricación 9.4. Axuste dos custos subaplicados ou sobreaplicados
10. Os custos por procesos	10.1. Conceptos básicos 10.2. Producción equivalente 10.3. Custos unitarios 10.4. Problemática das unidades perdidas 10.4.1. Formulación xeral 10.4.2. Recuperación de materiais e límite de tolerancia 10.5. Ficha de custos
11. Sistema de custos baseado nas actividades (ABC)	11.1. Introducción 11.2. As actividades 11.3. Clasificación das actividades 11.4. Inductores: de custos e actividades 11.5. Proceso de asignación de custos no ABC
12. A contabilidade de custos para a toma de decisións. O modelo Custo-Volume-Beneficio (C-V-B)	12.1. Hipóteses básicas na análise C-V-B 12.2. Formulación do modelo 12.3. A marxe de seguridade 12.4. Combinación de produtos 12.5. Análise de sensibilidade 12.6. Toma de decisións
13. Custos predeterminados (I). O orzamento	13.1. Introducción: A planificación e o orzamento 13.2. Clasificación dos orzamentos 13.3. O orzamento integral 13.3.1. Orzamento operativo 13.3.2. Orzamento de investimentos 13.3.3. Estados financeiros previsionais 13.4. Control presupuestario
14. Custos predeterminados (II). O coste estándar	14.1. Introducción: Control presupuestario 14.2. Custo estándar 14.3. Desviacións 14.3.1. Desviacións en MP 14.3.2. Desviacións en MOD 14.3.3. Desviacións en CIF 14.3.4. Desviacións en mestura
15. O custo en empresas non industriais	15.1. Organizacións de servizos, en xeral 15.2. Organizacións de servizos financeiros 15.3. Organizacións sanitarias 15.4. Organizacións non lucrativas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	37	60	97
Prácticas en aulas de informática	30	50	80

Titoría en grupo	8	16	24
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición no aula, por parte do docente, dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Control da aprendizaxe.
Prácticas en aulas de informática	Proposta de exercicios nos que o alumno desenvolve, individualmente e con folia de cálculo, a resolución dos casos suscitados. Supervisión e asistencia do docente.
Titoría en grupo	Control tutorial do proceso de aprendizaxe do alumno. Repaso teórico-práctico dos contidos impartidos. Exposición e resolución de dúbidas en grupos reducidos.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proposta de exercicio teórico práctico a resolver polo alumno

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.
Titoría en grupo	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.
Prácticas en aulas de informática	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Evidencias da aprendizaxe teórica a través da realización de algunhas actividades na aula.	10
Prácticas en aulas de informática	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno durante o curso, para consolidar o seu proceso de aprendizaxe na materia.	5
Titoría en grupo	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno que traballará en grupo	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do semestre, sobre a adquisición de competencias de coñecemento, destreza na práctica e a adaptación a novas situacións. Se exige un nivel mínimo en teoría e práctica para superar a convocatoria. 	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

A descrición desta guía esta pensada para a modalidade presencial. A nota obtida polo alumno na parte presencial terá vixencia para as convocatorias que dá dereito a matrícula de cada curso académico

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación foron aprobadas por Xunta de Facultade e están dispoñibles na web da Facultade, en Docencia/Exames

Condutas inadecuadas, contrarias e prexudiciais á convivencia e á súa corrección, poderán carrexar sancións

Bibliografía. Fontes de información

DRURY, COLIN, **Management and Cost Accounting**,

RIPOLL, V. y otros, **Casos prácticos resueltos de Contabilidad de Costes**,

HORNGREN, CH.; FOSTER, G.; DATAR, S., **Cost Accounting: a managerial emphasis**,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección estratéxica internacional				
Materia	Dirección estratéxica internacional			
Código	O04G020V01603			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Lampón Caride, Jesús Fernando			
Profesorado	Alvarez Prego de Oliver, Javier Eloy Lampón Caride, Jesús Fernando			
Correo-e	jesus.lampon@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es/			
Descrición xeral	O proceso acelerado de globalización do sistema económico mundial está a orixinar importantes consecuencias para a actividade das empresas, que ven obrigadas, cada vez máis, a actuar nos mercados internacionais. Por iso, é preciso estudar e coñecer os factores que conducen á globalización dos negocios e, sobre todo, as estratexias máis adecuadas para facer fronte a esta nova realidade. Entender e elixir a estratexia de entrada nos mercados exteriores, coñecer a localización das actividades da cadea de valor, comprender as estratexias de comercialización dos produtos ou servizos e analizar a xestión da distancia cultural entre países, son algúns dos obxectivos desta materia.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección
A2	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
A5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
A11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
A12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
A13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
B15	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
B16	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
B17	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
B18	Compromiso ético no traballo
B19	Motivación pola calidade e mellora continua

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ter coñecemento, e comprender, os fundamentos das áreas funcionais da empresa para dispoñer dunha visión da organización no contexto económico globalizado e do tipo de decisións específicas nos aspectos básicos na xestión da internacionalización.	A1 A2 A5

Aplicar os procedementos de análises e coñecementos adquiridos á resolución de problemas/cuestións concretas, tanto a nivel estratéxico como operativo, no ámbito do comercio internacional.	A11 A12 A13	
Ter capacidade para buscar, identificar, filtrar e analizar datos relevantes que poden afectar ás distintas funcións da empresa para interpretar a súa importancia en termos de defender ou criticar distintas posturas, ou medidas de actuación alternativas tras unha correcta valoración de vantaxes e inconvenientes.	A13	B1 B2
Demostrar unha actitude proactiva e ter capacidade de expresarse correctamente para transmitir ideas e/ou comunicar de forma educada, comprensible e razoada a súa interpretación, ou opinión, sobre determinadas cuestións relacionadas con distintos aspectos da xestión empresarial.		B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19

Contidos

Tema		
Tema 1. Conceptos básicos do comercio internacional: razóns para a internacionalización	1.1. Introducción 1.2. Comercio e Sistema Internacional de Comercio 1.3. Teorías do Comercio Internacional 1.4. Causas da internacionalización da empresa	
Tema 2. A estrutura da empresa ante o comercio exterior	2.1. Introducción 2.2. Estrutura organizativa e internacionalización	
Tema 3. Competencia global: factores e estratexias	3.1. Introducción 3.2. Competencia global: factores de globalización 3.3. Alternativas estratéxicas para competir globalmente	
Tema 4. Estratexias de entrada en mercados exteriores	4.1. Introducción 4.2. Selección do país de destino 4.3. Estratexias de entrada	
Tema 5. A dirección das empresas multinacionais	5.1. Introducción 5.2. Concepto de empresa multinacional 5.3. A dirección da empresa multinacional	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	1	2
Sesión maxistral	21.5	32.25	53.75
Estudo de casos/análises de situacións	21	21	42
Traballos de aula	4	12.5	16.5
Presentacións/exposicións	1	10	11
Probas de tipo test	1	13.75	14.75
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1.5	8.5	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante.
Estudo de casos/análises de situacións	Análises dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto,...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.
Probas	Descrición
Probas de tipo test	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto,...	20
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	50
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Primeira oportunidade: o conxunto de criterios de avaliación arriba exposto constitúe o sistema de avaliación continua na primeira oportunidade. É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) en cada proba para poder compensala e superar a materia.

O alumno que non siga o procedemento de avaliación continua deberá realizar un exame final, con parte teórica e parte práctica, que suporá o 100% da nota. É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) en cada parte para poder compensala e superar a materia.

Segunda oportunidade: os alumnos que non superen a materia na primeira oportunidade, teñen dúas opcións:- Realizar un exame con parte teórica e parte práctica, que suporá o 100% da nota. É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) en cada parte para poder compensala e superar a materia.- Conservar a nota obtida nas Presentacións/exposicións (20%) e nas Probas de resposta longa, de desenvolvemento (30%), sempre que sexan superiores a 3.5 (sobre 10), e realizar unicamente a Proba de tipo test (50%). É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) nesta proba para poder compensala e superar a materia.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2014-2015.

Bibliografía. Fontes de información

Guerras Martín, L.A. y Navas López, J.E., **La dirección estratégica de la empresa: teoría y aplicaciones (4ª edición)**, Madrid: Thomson-Civitas,

Guisado Tato, M., **Internacionalización de la empresa: estrategias de entrada en los mercados extranjeros**, Madrid: Pirámide, D.L.,

Hernández García, A., **Internacionalización y competitividad en la economía española: factores relevantes para la empresa**, Madrid: Pirámide,

Hill, C.W.L., **Negocios internacionales: competencia en el mercado global (8ª edición)**, México, D.F.: McGraw-Hill,

Verbeke. A., **International business strategy: rethinking the foundations of global corporate success**, Cambridge [etc.]: Cambridge University Press,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Dirección estratéxica/O04G020V01503

Teoría da organización/O04G020V01505

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Valoración de activos				
Materia	Valoración de activos			
Código	004G020V01604			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Barajas Alonso, Ángel Antonio			
Profesorado	Barajas Alonso, Ángel Antonio Beltrán Varandela, José Luís Fernández Rodríguez, María Teresa Puime Guillén, Félix Salgado Barandela, Jesyca María			
Correo-e	abarajas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección
A2	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
A5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
A6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
A7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
A8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
A9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
A10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
A11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
A12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
A15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
A16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
B15	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Poseer y comprender conocimientos sobre valoración	A1 A2 A5 A6 A7	B1 B2 B13
Aplicar los conocimientos a posibles situaciones profesionales en el ámbito de la valoración económica de activos.	A8 A9 A10 A11 A15 A16	B1 B2 B3 B13 B14 B15
Reunir e interpretar datos relevantes para emitir juicios sobre la valoración de activos	A9 A10 A11 A12 A15 A16	B2 B11 B12 B13 B15
Transmitir información y resultados de valoración de activos	A5 A6 A7 A8 A10 A12	B3 B4 B5 B6 B7 B13

Contidos

Tema

1. Introducción a la valoración de activos financieros.	1. Introducción a la valoración de activos financieros.
2. Consideración del riesgo para la valoración.	2. Consideración del riesgo para la valoración.
3. Fundamentos de la Teoría de Carteras (CAPM).	3. Fundamentos de la Teoría de Carteras (CAPM).
4. Cálculo de los elementos de riesgo y el coste de la financiación.	4. Cálculo de los elementos de riesgo y el coste de la financiación.
5. Estimación de Flujos de Caja.	5. Estimación de Flujos de Caja.
6. Estimación de tasas de crecimiento.	6. Estimación de tasas de crecimiento.
7. Modelos de valoración de activos.	7. Modelos de valoración de activos.
8. Valoración de renta fija.	8. Valoración de renta fija.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22.6	10	32.6
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	20	35
Metodoloxías integradas	5	20	25
Probas de resposta curta	1.4	9.5	10.9
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	6	20	26
Traballos e proxectos	0.5	20	20.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Metodoloxías integradas	Aprendizaxe colaborativa: Enfoque interactivo de organización do traballo na aula no cal os alumnos son responsables da súa aprendizaxe e da dos seus compañeiros nunha estratexia de corresponsabilidade para acadar metas e incentivos de grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	

Probas	Descrición
Traballos e proxectos	

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	valoración de la participación activa por medio de preguntas e intervencións en las sesiones.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	se valorará la realización del trabajo.	5
Metodoloxías integradas	se valorará el conocimiento adquirido por todos los miembros del grupo.	10
Probas de resposta curta	se valorarán los conocimientos relacionados con la materia a partir de pruebas de respuesta breve.	30
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	se valorará la realización del trabajo, el planteamiento de la resolución y los resultados obtenidos.	40
Traballos e proxectos	se valorará la presentación, los contenidos y los resultados.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Damodaran, A., **Investment Valuation**, Wiley & Sons, 1996,
 Fernández, P., **Guía rápida de valoración de empresas**, Gestión 2000, 2005,
 Bodie, Z.; Merton, R., **Finanzas**, Pearson Educación, 200,
 Ferrando, et al., **Teoría de la financiación I : modelos CAPM, APT y aplicaciones**, Pirámide, 2005,
 Pisón Fernández, I., **Dirección y Gestión Financiera de la Empresa**, Pirámide, 2001,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Planificación financeira/O04G020V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Estatística: Estatística/O04G020V01204

Matemáticas: Matemáticas/O04G020V01104

Decisións de investimento/O04G020V01402

Decisións de financiamento/O04G020V01501